

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

*Морозов В.С.**

РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В ЄС

Одним з головних принципів Єдиного ринку є принцип, за яким усі компанії повинні мати рівні шанси на укладання контрактів з державними установами. Договори на виконання державних замовлень викликають значний економічний інтерес, чи то йдеться про контракти на виконання робіт, чи про постачання товарів або надання послуг.

Установи Співтовариства вже зробили свій вибір на користь повноцінної та ефективної конкуренції у сфері державних закупівель, забезпечивши, таким чином, економічне зростання в Європейському Союзі. Усі суб'єкти економічних відносин зацікавлені в конкурентній боротьбі за державні замовлення, оскільки конкурентні закупівлі дозволяють урядам більш ефективно використовувати державні кошти, на ринку з'являється більше комерційних можливостей, а споживачі переконуються, що кошти, які надаються державним органам, використовуються економно, а послуги, що надаються, відрізняються високою якістю.

На додаток до вищезгаданих загальних принципів, викладених у відповідних статтях Договору про заснування Європейського Співтовариства, було прийнято ряд директив. Ці директиви гармонізують правила, які регулюють укладання контрактів, вимагаючи проведення відповідної рекламної кампанії та прозорості, визначаючи порядок надання переваги тим чи іншим процедурам укладання контрактів та загальні правила щодо технічних характеристик відбору та надання контрактів.

Деякі статті Договору про заснування ЄС визначають головні принципи, які можуть застосовуватись до правил державних закупівель, хоча це й не є їх головною метою:

- ст. 12 — заборона будь-якої дискримінації на основі національної приналежності;
- ст. 28—31 — принцип вільного руху товарів;
- ст. 43—48 — принцип права на заснування та економічну діяльність;
- ст. 49—55 — принцип свободи надання послуг.

Прецеденте право Європейського Суду — принцип рівного ставлення до учасників тендеру.

Усі разом ці правила формують масив законодавства Співтовариства про державні закупівлі, яке засновується на:

- правилах, що забезпечують прозорість створення конкурентного середовища для державних контрактів без надання переваг відкритим або обмеженим тендерним процедурам та розробку чітких критеріїв відбору тендерів;
- ефективному та оперативному перегляді рішень, які приймаються суб'єктами, що укладають контракти із порушенням законодавства про державні закупівлі Співтовариства.

ЄС створило цілу систему директив щодо забезпечення прозорості та конкуренції в сфері державних закупівель. Серед них основними є наступні [3; 4; 5]:

* доцент кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

- **Директива Комісії 2001/78/ЄС** від 13 вересня 2001 р., що вносить зміни до Додатку IV Директиви Ради 93/36/ЄЕС, Додатків IV, V та VI Директиви Ради 93/37/ЄЕС, Додатків III та IV Директиви 92/50/ЄЕС, із змінами та поправками, внесеними Директивою 97/52/ЄС, та Додатками XII—XV, XVII та XVIII Директиви Ради 93/38/ЄЕС, із змінами та поправками, внесеними Директивою 98/4/ЄС (*Директива про використання стандартних форм публікації повідомлень про державні контракти*);

- **Директива Ради 71/304/ЄЕС** від 26 липня 1971 р. щодо скасування обмежень на свободу надання послуг стосовно виконання державних контрактів на виконання робіт та укладання державних контрактів на виконання робіт із підрядниками, які діють через агентства або філії;

- **Рішення Комісії 87/305** від 26 травня 1987 р. про заснування консультативного комітету по відкриттю державних закупівель;

- **Директива Ради 89/665/ЄЕС** від 21 грудня 1989 р. щодо координації законів, підзаконних та адміністративних актів стосовно застосування процедур нагляду за наданням права на виконання державних поставок та контрактів на громадські роботи [1];

- **Директива Ради 92/13/ЄЕС** від 25 лютого 1992 р. щодо координації законів, підзаконних та адміністративних актів, що стосуються правил Співтовариства щодо закупівельних процедур у сфері водопостачання, енергопостачання, транспорту та телекомунікацій [2];

- **Директива Ради 92/50/ЄЕС** від 18 червня 1992 р. стосовно координації процедур надання права на виконання державних контрактів та надання послуг;

- **Директива Ради 93/36/ЄЕС** від 14 червня 1993 р., яка координує процедури надання права на виконання державних контрактів щодо поставок;

- **Директива Ради 93/37/ЄЕС** від 14 червня 1993 р. стосовно координації процедур надання права на виконання контрактів на громадські роботи;

- **Директива Ради 93/38/ЄЕС** від 14 червня 1993 р. стосовно координації закупівельних процедур у сфері водопостачання, енергопостачання, транспорту та телекомунікацій;

- **Рекомендація Комісії 96/527/ЄС** від 30 липня 1996 р. щодо використання спільного словника закупівель при описі предмета державних контрактів;

- **Регламент Ради (ЄС) 1836/95** від 24 липня 1995 р. стосовно доповнення додатку до Регламенту 1461/93 стосовно доступу до тендерів на громадські контракти компаній із США;

- **Рішення Ради 95/21/ЄС** від 29 травня 1995 р. стосовно укладання угоди у вигляді обміну листами між ЄС та США щодо державних закупівель;

- **Директива 98/4 Європейського Парламенту та Ради** від 16 лютого 1998 р., що доповнює Директиву 93/38/ЄЕС щодо координації процедури закупівель у сфері водопостачання, енергопостачання, транспорту та телекомунікацій.

Крім того, весь масив директив постійно переглядається на предмет оптимізації правової бази та її адаптації до електронного обігу з метою підвищення відповідності до існуючих правил, заохочення більшої кількості постачальників реагувати на тендерні повідомлення та збільшення взаємодії з іншими напрямками політики Співтовариства.

Література

1. http://vergabebrief.de/wp-content/uploads/2009/05/ri_89-665-ewg.pdf
2. http://vergabebrief.de/wp-content/uploads/2009/05/ri_92-13-ewg.pdf
3. http://www.etisys.com/fileadmin/user_upload/Poland_de.pdf
4. http://www.petrakellystiftung.de/fileadmin/user_upload/newsartikel/PDF_Dokus/Ruehle_Auftragsvergabe_EU.pdf
5. http://www.vergabebrief.de/wp-content/uploads/2009/05/Schlussfolgerungen_Rat_12_Dezember_2008.pdf